

مطابق با غذاوای حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی

مکارم شیرازی، ناصر، ۱۴۰۵ -

احکام پزشکی / مکارم شیرازی؛ گردآوری: ابوالقاسم علیان نژادی. - مدرسه الامام علی بن ابی طالب علیه السلام، ۱۳۸۶.

ISBN: 978-964-533-038-3

۲۴۰ ص.

کتابنامه به صورت زیرنویس.

۱. مسائل مستحدثه. ۲. اسلام و پزشکی. ۳. فقه جعفری. - قرن ۱۴. الف. علیان نژادی، ابوالقاسم، ۱۳۴۲. - گردآورنده. ب. مدرسه الامام علی بن ابی طالب علیه السلام. ج. عنوان.

۲۹۷/۳۷۹

BP ۱۹۸ / ۶ / م ۷ الف ۳

ناشر برگزیده سال ۱۳۸۴

احکام پزشکی

مطابق با فتاوی حضرت آیه الله العظمی مکارم شیرازی (مدظله)

گردآوری: ابوالقاسم علیان نژادی

تیراژ: ۳/۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول

صفحه و قطع: ۲۴۰ صفحه / وزیری

تاریخ انتشار: ۱۳۸۷

چاپخانه: سلیمانزاده

ناشر: مدرسه الامام علی بن ابی طالب علیه السلام

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۳-۰۳۸-۳

قم - ابتدای خیابان شهنا - کوی آمار (۲۲) - پلاک ۱۵

تلفکس: ۷۷۳۲۳۷۸

www.amiralmomeninpub.com

قیمت: ۲۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

پیشگفتار	۱۳
----------------	----

فصل اول: احکام دانشجویان رشته پزشکی / ۱۵

احکام دانشجویان رشته پزشکی	۱۵
۱. مسائل تحصیلی	۱۵
۲. احکام نگاه و نظر	۱۸
۳. احکام لمس و تماس بدنی	۱۹
۴. گفتگو و اختلاط	۲۲
۵. احکام پوشش	۲۲
۶. استفاده شخصی از امکانات عمومی	۲۴
۷. ضمان	۲۴
۸. مسائل دیگر	۲۵

فصل دوم: مسائل مربوط به تشریح / ۲۷

۱. تشریح مجاز	۲۷
۲. تشریح غیر مجاز	۲۸
احکام تشریح	۲۹

فصل سوم: مسائل مربوط با معاینه و درمان / ۳۱

۱. ویزیت ۳۱
۲. هزینه‌های درمان و معاینات ۳۲
۳. تشخیص بیماری ۳۴
۴. احکام مختلف معالجه و درمان ۳۵
۵. نگاه ۳۷
۶. لمس ۳۹
۷. خلوت با اجنبیه ۴۱
۸. انواع درمان ۴۲

فصل چهارم: تحقیقات پزشکی و تبعات آن / ۴۹

- شبیه‌سازی ۵۴

فصل پنجم: دندان پزشکی / ۵۷

- ضمان دندان پزشک ۵۸

فصل ششم: زنان و زایمان / ۶۱

۱. آموزش رشته زنان و زایمان ۶۱
۲. سزارین ۶۲

فصل هفتم: جلوگیری از انعقاد نطفه / ۶۵

- راههای جلوگیری از بارداری ۶۶
- جلوگیری‌های مجاز ۶۹
- احکام جلوگیری از بارداری ۷۰

فصل هشتم: تلقیح و باروری مصنوعی / ۷۵

۱. تلقیح مجاز ۷۵
۲. تلقیح غیر مجاز ۸۱
۳. احکام تلقیح مصنوعی ۸۵

فصل نهم: مسائل مربوط به سقط جنین / ۸۷

- الف) سقط غیر مجاز ۸۷
- ب) مواردی که سقط جنین جایز است ۸۸
- ج) انتقال جنین ۹۴
- د) احکام سقط جنین ۹۵

فصل دهم: ازدواج / ۹۹

- الف) ازدواج مبتلایان به ایدز ۹۹
- ب) ترمیم پرده بکارت ۹۹
- ج) آزمایش پرده بکارت ۱۰۰
- د) آزمایش‌های قبل از عقد ۱۰۰
- هـ) بیماری‌ها و عیوب فسخ نکاح ۱۰۱
- و) عیوب و بیماری‌های قابل درمان ۱۰۲
- ز) بیماری‌ها و عیوب جایگزین ۱۰۳
- ح) برخی از عیوبی که حق فسخ نمی‌آورد ۱۰۴
- ط) حکم ازدواج بعد از تغییر جنسیت واقعی ۱۰۴
- ی) نفقه زوجه بیمار ۱۰۶

فصل یازدهم: تغییر جنسیت / ۱۰۷

۱. تغییر جنسیت از منظر شرع ۱۰۷
۲. وظیفه پزشک در برابر متقاضیان تغییر جنسیت ۱۰۹

فصل دوازدهم: مرگ مغزی / ۱۱۳

- پایان دادن به زندگی ۱۱۵

فصل سیزدهم: پیوند اعضا / ۱۱۹

- الف) پیوندهای مجاز ۱۱۹
- ب) پیوندهای غیر مجاز ۱۲۵
- ج) خرید و فروش اعضای بدن ۱۲۸
- د) احکام پیوند ۱۳۰

فصل چهاردهم: خون و فرآورده‌های آن / ۱۳۵

۱. طهارت و نجاست ۱۳۵
۲. خرید و فروش خون ۱۳۶
۳. اهدا و انتقال خون ۱۳۶

فصل پانزدهم: پزشکی قانونی / ۱۳۹

- الف) کالبد شکافی برای تعیین علت مرگ ۱۳۹
- ب) کالبد شکافی برای اثبات نسب ۱۴۰
- ج) کالبد شکافی با عدم رضایت اولیای دم ۱۴۰
- د) کالبد شکافی برای تعلیم دانشجویان ۱۴۱
- هـ) کالبد شکافی جنس مخالف ۱۴۱

۱۴۲		و) اظهار نظر پزشکی قانونی در صورت داشتن مفسده
۱۴۲		ز) کالبد شکافی برای تشخیص حیات
۱۴۲		ح) نبش قبر برای تشریح
۱۴۳		و) برداشتن قرنیۀ اجساد

فصل شانزدهم: وظیفۀ پزشک در برابر افراد مختلف / ۱۴۵

۱۴۵		۱. وظیفۀ پزشک در برابر بیماران مختلف
۱۴۹		۲. وظیفۀ پزشک در برابر اطرافیان بیمار
۱۴۹		۳. وظیفۀ پزشک در برابر همکاران
۱۵۰		۴. وظیفۀ پزشک در برابر حکومت اسلامی
۱۵۰		۵. وظیفۀ پزشک در برابر خودش

فصل هفدهم: ضمان طبیب / ۱۵۳

۱۵۳		۱. خسارات ناشی از داروها
۱۵۶		۲. خسارات ناشی از اطلاعات نادرست بیمار به پزشک
۱۵۶		۳. خسارات ناشی از آزمایشات
۱۵۷		۴. خسارات ناشی از کوتاهی یا کمبود اطلاعات پزشک
۱۵۸		۵. خسارات ناشی از ترک معالجه
۱۵۹		۶. خسارات ناشی از کمبود امکانات
۱۶۰		۷. ضمانت پرستاران
۱۶۳		۸. ضمانت جراحان
۱۶۴		۹. ضمانت آزمایشگاه
۱۶۵		۱۰. ضمانت داروخانه
۱۶۵		۱۱. ضمانت بیمارستان

- ۱۶۶ ۱۲. ضمانت کادر اطاق عمل
- ۱۶۶ ۱۳. ضمانت افراد عادی که طبابت می‌کنند
- ۱۶۷ ۱۴. اخذ براءت برای رفع ضمان
- ۱۷۱ ۱۵. برخی از مواردی که پزشک ضامن نیست

فصل هجدهم: احکام بیمارستانها / ۱۷۳

فصل نوزدهم: احکام داروخانه‌ها / ۱۷۵

فصل بیستم: احکام بیماران / ۱۷۷

- ۱۷۷ ۱. احکام طهارت و نجاست
- ۱۸۳ ۲. احکام وسواس
- ۱۸۹ ۳. احکام وضو
- ۱۹۲ ۴. احکام غسل
- ۱۹۴ ۵. احکام تیمم بیماران
- ۱۹۷ ۶. احکام نماز
- ۲۰۳ نماز مسافر
- ۲۰۳ نماز قضا
- ۲۰۵ نماز جماعت
- ۲۰۶ نماز جمعه
- ۲۰۶ بیماری و سقوط نماز
- ۲۰۷ ۷. احکام روزه
- ۲۱۲ ۸. احکام حج بیماران
- ۲۱۴ ۹. احکام معاملات بیماران
- ۲۱۶ ۱۰. روشهای پیشگیری از بیماری

۱۱. مراجعه به پزشک غیر همجنس ۲۱۸
۱۲. تمایلات هم جنس گرایانه ۲۲۵
۱۳. احکام وصیت ۲۲۷
۱۴. احکام حدود و تعزیرات ۲۲۷
۱۵. احکام قصاص ۲۲۹
۱۶. احکام دیات ۲۳۰
۱۷. احکام حفظ جان ۲۳۲
۱۸. احکام ضرورت و اضطرار ۲۳۵
۱۹. خوردنیهای غیر مجاز ۲۳۶
۲۰. متفرقه ۲۳۷

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

مذتها بود که فکر جمع آوری نظریات فقهی مرجع عالیقدر جهان تشیع حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی (مد ظله العالی)، پیرامون مسائل و احکام پزشکی ذهن ما را مشغول داشت، و در برابر پرسش بسیاری از مقلدان و دوست داران معظم له مبنی بر اینکه: «آیا استفتائات پزشکی حضرت آقا متشر شده یا نه؟» پاسخ ما منفی بود، اما این امور انگیزه شروع کار را تقویت می کرد، تا اینکه در ماه پر خیر و برکت رجب المرجب سال ۱۴۲۴ در مدینه الرسول این موضوع را خدمت آن مرجع بزرگوار مطرح نموده، و با کسب موافقت ایشان در سالروز میلاد حضرت علی (علیه السلام) کار را آغاز کرده، و تقارن شروع کار را با ولادت آن حضرت به فال نیک گرفتم. و پس از فراز و نشیب های زیاد و مطالعات فراوان، این کار بحمدالله در سالروز مبعث پیامبر خاتم (صلی الله علیه و آله) روز ۲۷ رجب سال ۱۴۲۸ هجری قمری به پایان رسید.

این مجموعه پاسخگوی نیازها و پرسش های فقهی دانشجویان رشته پزشکی و پزشکان و بیماران خواهد بود، بنابراین مطالعه دقیق آن به همگان، مخصوصاً این سه گروه توصیه می شود.

در پایان، از همه عزیزانی که به شکلی ما را در تهیه این مجموعه یاری

نموده‌اند، به ویژه جناب آقای دکتر مختار دریانی، که از ابتدا تا انتهای کتاب را با دقت مطالعه نموده، و نکاتی را برای پربارتر شدن کتاب یادآور شدند، تقدیر و تشکر نموده، و با آغوش باز پیشنهادات خوانندگان عزیز را پذیرا خواهیم بود.

قم - حوزه علمیه

ابوالقاسم علیان نژادی

۱۳۸۶/۵/۲۰